

VECSEY ANDRÁS

Tabánért Alapítvány

Ünnepelünk, mert a születésnapunk van, tízévesek lettünk. Egy alapítvány életében ez a tíz év már komoly „kornak” számít. Tekintsünk bele az alapítvány munkájába, bőven van miről beszámolni. Születésünk dátuma 1997. január 24., helye Budapest, I. kerület Attila út 2. volt. „Szülői” a Tabáni Spartacus Sport és Környezetvédő Egyesület, valamint a Szabadfelfogású Természetvédők Baráti Köre. Az alapító okirat szerint az alapítvány az alábbiakkal foglalkozik: helytörténet, környezetvédelem, sport – tájfutók, természetjárók, később csatlakoztak a sziklamászók és a bűvárok is. Az alapítvány nem politizál. Kuratóriuma három főből áll (Vass László, Ézsiás Antal, Vecsey András, utóbbi az elnöke).

Az alapítvány gazdasági tevékenysége kiegyensúlyozott. A kuratórium a szervezet létrehozásától tiszteletdíj és költségtérítés nélkül dolgozott és ezen a későbbiek során sem kíván változtatni. A bevételi források csekélyek ugyan, de a tíz év alatt közel 4 millió forintot kezelhettünk. Elsősorban pályázati pénzből, adományokból és a társadalmi szervezeteknek juttatható személyi jövedelemadó 1 százalékából gazdálkodhattunk. Utóbbit csak most, tíz év után kértük. Sikerként könyvelhetjük el, hogy már az első alkalommal 100 ezer forintot kaptunk. Sok munka áll e mögött – az alapítványon belül – és komoly PR tevékenység is. Az önkormányzati újsághirdetésen túl (Várnegyed újság) a levélszekrényen keresztül levélben kerestük meg a tabáni polgárokat. Az emberek – eddigi tapasztalatunk ez volt – szívesen adják az 1 százalékukat pl. a beteg gyerekek gyógyítására, vagy valamelyik állatvédő egyesületnek. A Tabánért Alapítvány 2007. évi 100 ezer forintja öröm-

teli, különösen akkor, amikor például a Kék Balaton Nyugdíjas Egyesület 86 forintot, a Magyarországi Strucctenyésztők Közhasznú Egyesülete 224 forintot kapott. Ebből egyértelműen következik, hogy jó úton haladunk, munkánkat széles társadalmi réteg támogatja. A Fővárosi Főügyészség 2001-ben mindenre kiterjedő vizsgálatot végzett az alapítványnál. A törvényes működéssel kapcsolatban csupán apróbb adminisztrációs korrigálást kért, melyet természetesen teljesítettünk. Ugyanakkor tanulságos lehet más társadalmi szervezet számára egy észrevételük, miszerint a vizsgált időszakban az alapítvány nem végzett környezetvédelmi munkát, pedig az alapító okiratban ez is szerepel. Valóban így volt, de ez talán nem bűn. Alapítványunk együttműködik a társszervekkel, környezetvédelmi kérdésekben a Budavári Önkormányzat is számos esetben kikéri a véleményünket. Mindig törekedtünk arra, hogy a tevékenységünk, munkánk a mottóinkban megfogalmazottaknak (hitelesség, megbízhatóság, kiszámíthatóság) megfeleljen.

Az elmúlt tíz év alatt számos kiadványt adott ki az alapítvány. Rendszeresen, immáron hat éve megjelentet egy fekete-fehér falinaptárt, melyet Grexa Gyula néhai tabáni fényképei ékesítenek. A bontás előtti Tabán képei mindannyiunk számára kedvesek, nosztalgizhatunk arról, milyen is volt az élet Budán, a Tabánban, az 1932–33-as a bontása előtt. Mivel optimisták vagyunk már elkészítettük a 2011. év falinaptárját is. A naptárra ráírtuk az alábbi kis versikét (szerző: Fischer József, 1910.), melyet korábban a szervezők minden tabáni rendezvényen elmondtak:

A Tabán dicsérete

Tabán egy nagy Birodalom,
Kereszt tér a székhelye,
Nem kell ehhez irodalom,
Én is vagyok gyermeke.

Menjetek e Gellért hegyre,
Onnan nézzetek át Pestre.
A mi Budánk isteni,
Ilyet nem lehet festeni.

Erősen kötődik a Tabánhoz Fischer Árpád és Zórád Ernő neve. Az előzmény rövid és velős. Önkormányzati képviselőségem tizedik évfordulójára (2000) díjat alapítottam, Tabánért bronzplakett néven (tervező és készítő: Vecsey Ádám, fém-ötvös műtárgy restaurátor). Azok kaphatják meg, akik sokat tettek a Tabán fejlődéséért, kultúrájáért, helytörténeti kutatást végeztek, sportjáért tettek, vagy „csak” egy szép cselekedetet vittek végbe a közösségért. Ezt a kitüntetést a 2000. évben Fischer Árpád helytörténész szakember és Zórád Ernő festő- és grafikusművész, a Tabán festője (vándorfestőnek aposztrofálta magát) kapta. 2007-ben Jankóné Pajor Ildikónak, az ötéves tabáni múzeum (Tabáni Helytörténeti Gyűjtemény és Dokumentációs Központ) vezetőjének adtam át.

Fischer Árpád fél életét – és pénzét, nyugdíjának nagy részét – a tabáni és a krisztinavárosi helytörténeti anyagok gyűjtésére és (általag)megóvására szánta. A gazdag anyaga szolgált alapul a tabáni múzeum létrehozásához. 1996-ban kiérdemelte a Budavár Díszpolgára címet. A 90. születésnapján a Tabánért Alapítvány is fölköszöntötte. Zórád Ernő a Tabánért bronzplakett átvétele után, 2000-ben a Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének döntését követően kapta meg a díszpolgári címet – Puskás Ferencsel együtt.

2002-ben Zórád Ernő tabáni képeiből képeslapsorozatot adott ki a Tabánért Alapítvány – pályázati támogatásból. A sorozatot 12 darabosra terveztük és három részletben kapták meg a tabáni polgárok, levélsekrenyen keresztül (1020 példányt), térítésmentesen. A képeslapok nem kerültek kereskedelmi forgalomba. A sorozat 12., utolsó képe a hamarosan megszépülő Rácz (Szt. Imre) fürdő. A polgárok visszajelzéseiből lesűrhető, hogy óriási örömet szerezünk nekik a sorozattal.

2003-ban elkészült a különleges Tabán térkép, melyen egy mai térképre helyeztünk egy 1896-os Tabán térképet. Az idősebbek böngészhetnek a tabáni kis utcácskák között, a fiatalok meglepődhetnek azon, hogy az óriási zöld területen valamikor milyen házacsok álltak. A térkép hátoldalán három nyelven olvashatjuk a Tabán rövid történetét (írta: Saly Noémi, fordította: Szentmihály Andrea és Vecsey Dóra). Hosszú Tabán történetet olvashatunk a Tabán egykor és ma című könyvben, melynek megjelenését szintén támogatta az alapítvány. Ezt a könyvet is több tucat eredeti Tabán fénykép díszít, sőt egy fejezete német nyelven (fordította: Vecsey Márk) készült.

Kivel működik együtt a Tabánért Alapítvány? Mindenkiel, aki hajlandó valamit is tenni a Tabánunkért, múltjáért, jelenéért, jövőjéért, hírnevének öregbítéséért. Az alapítvány együttműködési megállapodást kötött a Budapesti Honismereti Társasággal, a Tabán FC-vel, a Tabáni Spartacus Sport és Környezetvédő Egyesülettel, mely az I. kerület legnagyobb sportegyesülete a 150 labdarúgó „palántájával” és a 80 fős tájfutó szakosztályával. Alkalmanként együtt dolgozik a Naphegy-Tabán Környezetvédő és Városszépítő Egyesülettel, a Tabáni Gyaloglók Körével, az 1047. számú Tabán cserkészcsapattal és a kerület legidősebb társadalmi szervezetével, az 53 éves Tabáni Barátok Virág Benedek Körével. Természetesen a legszorosabb kapcsolatot a „legközelebb” állókkal „ápolunk”, a Budavári Önkormányzattal, valamint a kerületi kisebbségi önkormányzatokkal, melyekkel közösek a tabáni gyökerek: németekkel és a szerbekkel. Külön kell megemlíteni a kerület legnagyobb társadalmi szervezetét, a 210 fős Tabán Társaságot, valamint a tabáni múzeumot. E két „egységgel” a leggyümölcsözőbb a kapcsolatunk.

Az elmúlt tíz év alatt többször megfogalmazódott bennünk, hogy honnan jöttünk és hová tartunk? Mit akarunk és mit teszünk? A válasz számunkra egyszerű és egyértelmű: táplálkozunk a múltból, építjük a jelent és dolgozunk a jövőért. Mindezt sok-sok éven keresztül szeretnénk még tenni.

Zorád Ernő: Poldi bácsi vendéglője a Fehérsas és a Görög utca sarkán
(Képeslap: Tabánért Alapítvány)